

www.omkonst.com:

Boknytt

Sinnena som suveräna härskare

Boknytt: SAK:s årsbok 2018 – *Till konsten – en av alla dagar*
Sveriges Allmänna Konstförening, Bokförlaget Arena. Red: Jennie Fahlström
Text: Leif Mattsson

SAK:s årsbok 2018 – *Till konsten – en av alla dagar*. ISBN 978-91-7843-519-7

© Ella Tillema

Den tematiska metoden från SAK:s förra årsbok återkommer även i år; ett antal av de inköpta verken kommenteras och sätts in i sina sammanhang av ett flertal utvalda konstnärer och kulturskribenter. Och med all rätt, varför ändra på ett vinnande koncept? Det intressanta i sammanhanget är den variation av tilltal, referenser och positioneringar som skribenterna ger prov på. Här finns exempel på allt från det lågmälda inlyssnandet till det aktivistiskt tidsmarkerande.

En särskilt intresseväckande aspekt tillförs av de många yrkesaktiva konstnärer som fått i uppdrag att kommentera sina kollegers inköpta verk och deras konstnärskap – något vi särskilt från vår konstnärsdrivna nättidning ser med glädje på. Men det skrivna språket kan och bör också ses som en konstform i egen sak; i den aktuella boken finns ett flertal prov på detta.

Jag tänker exempelvis på John Peter Nilssons utmärkta text om Nathalie Djurberg och Hans Berg. Deras verk *Dyrkan* är också årets förstapris i den kommande utlottningen. Även Joanna Persman tillför något aldeles extra när hon med ett språk av sammetslen karaktär fångar och sammanfattar Ulla Wiggens konstnärskap. Och naturligtvis finns det också bland de skrivande konstnärerna ett flertal som utmärker sig, exempelvis Jonas Liveröd med sitt lediga tilltal och självklara refererande till Bosch, Ensor, Guston och Sartre i sitt uppdrag att närma sig Oskar Nilssons verk.

Crepuscular Tales #26 © Peter Köhler

Dyrkan (Korv med däck och badringar)
© Nathalie Djurberg, Hans Berg
(Klicka på bilden för högre upplösning)

Iris III © Ulla Wiggen

Bröd med stöd; Insigna © Windy Fur Rundgren

Sinnena är suveräna härskare över människornas vetande, framhåller 1500-talstänkaren Michel de Montaigne. Att på ett så relativt förbehållslöst sätt fastslå att vårt vetande är intimt förknippat med och beroende av våra sinnesupplevelser, är kanske mer revolutionärt än det först kan tyckas. Tron på det cerebrals hegemoni över det egenupplevda har historiskt sett ofta haft en starkare position. Men det är i denna konstens sinnliga funktion som minneskapare och kunskapsförmedlare den framstår som så särskiljande och betydelsefull.

Mot bakgrund av detta resonemang är det uppenbart att folkbildande projekt, som exempelvis det som Sveriges Allmänna Konstförening driver, är mycket välbehövliga. Här finns tydliga bildningsförmedlande och kanske rent av demokratiska drag, vilka naturligtvis inte bör överträda gränsen till det distansierande ovanfrånperspektivet.

Det senare, mer didaktiska förhållningssättet, finner man heller inte särskilt många exempel på i SAK:s årsbok 2018. Genom mängden av slutledningar, åsikter och språkliga angreppsmetoder neutraliserar eventuella agendor. Tankarnas mångfald och tumlande karaktär blir för läsaren till möjliga insikter eller positioner; var och en markerar sin egen domän i hälsosam mix med de övrigas.

Här följer några exempel ur boken:

Thomas Elofsson skriver "...betrakta målningen som en plats för konflikt...", angående Windy Fur Rundgrens verk.

"Jag tycker om konst som drar ned byxorna på folk." skriver David Väyrynen i texten om Nacho Tatjer.

I Zandra Ahls reflektioner kring Mette Björnbergs konst skriver hon "...alla delar i detta pussel växer och tar sig vidare, förbi skulpturen själv..."

John Peter Nilsson fångar ett av surrealismens väsentliga grunddrag "...att åskådliggöra det omedvetnas sanning bortom det borgerliga förnufts fasad" i sin text om Nathalie Djurberg och Hans Berg.

"Ulla Wiggens konst sluter ett tyst kontrakt med verkligheten" inleder Joanna Persman sin essä om konstnären.

Utän titel © Linnea Rygaard

Fler exempel finns naturligtvis i denna intressanta, välillustrerade och inbjudande publikation. Sammanlagt bidrar nitton skribenter, varav runt hälften är yrkesverksamma konstnärer, till bokens drygt tjugotalet essäer.

I en av de sista texterna reflekterar Jennie Fahlström över de hundra blomstermålingar som Ella Tillema skapat till årets lotteri. Där får också titeln på SAK:s årsbok 2018 sin förklaring. Det är samlingsbeteckningen för Tillemas målade svit som gett boken dess namn: *En av alla dagar*.

Stockholm 2018-09-26 © Leif Mattsson

Watersports © Oskar Nilsson

Sveriges Allmänna Konstförening | [Omkonsts startside](#)

Dela med andra |

Dela artikeln via Facebook: [Omkonst Facebook](#)>>

Vill du kommentera artikeln maila till redaktion@omkonst.com